

دهه ۲۰۲۰، دهه تشدید عدم قطعیت‌ها

- عدم قطعیت تمایل بنگاه‌ها را برای سرمایه‌گذاری و بکارگیری و استخدام نیروی کار و همچنین تمایل مصرف‌کنندگان را به هزینه‌کردن کاهش می‌دهد. نااطمینانی و ذهنیت مصرف‌کنندگان، مدیران و سیاست‌گذاران در مورد اتفاقات آینده منعکس‌کننده عدم قطعیت است.
- از منظری دیگر، عدم قطعیت مفهوم فراگیری است که می‌تواند هم اتفاقات در سطح کلان مانند GDP و هم در سطح خرد یعنی رشد بنگاه‌ها را به همراه اتفاقات دیگری در حوزه انتخابات، جنگ‌ها و تغییرات اقلیمی در بر بگیرد.
- طی دهه اخیر میزان عدم قطعیت‌ها در سطح جهان افزایش یافته و همواره ضمن نوسانات زیاد، در سطح بالایی هم قرار داشته است. در سال ۲۰۲۰ عدم قطعیت به بالاترین میزان خود طی دهه‌های اخیر رسید. شاخص عدم قطعیت جهانی که با همکاری متخصصان دانشگاه استنفورد و بخش تحقیقات صندوق بین‌المللی پول تعریف شده بر اساس داده‌هایی از واحد اطلاعاتی اکونومیست که برای ۱۴۳ کشور جهان و بر اساس تولید ناخالص داخلی موزون شده، محاسبه می‌شود. با بروز همه‌گیری کووید-۱۹ و بحران سلامت در جهان، این شاخص در فصل چهارم ۲۰۱۹ به رقم ۵۲۷۱۶ رسید و در فصل نخست ۲۰۲۰ به بالاترین رقم خود طی دهه‌های اخیر یعنی ۵۵۶۸۵ جهش کرد. از فصل دوم ۲۰۲۰ با کنترل و مدیریت بهتر ویروس کرونا، بتدریج از شاخص عدم قطعیت کاسته شد و در فصل پایانی سال به ۲۲۳۲۰ افت کرد که حتی کمتر از رقم فصل پایانی سال ۲۰۱۸ یعنی قبل از بروز بحران سلامت بود.
- میانگین شاخص عدم قطعیت در دهه ۱۹۹۰ الی ۲۰۰۰ برابر با ۱۰۴۰۶ بود که در دهه ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۰ با بروز اتفاقاتی به ویژه بحران مالی جهان به ۱۶۴۹۹ رسید. در دهه اخیر یعنی ۲۰۱۰ الی ۲۰۲۰ به دلیل تعدد، سطح و حتی شدت، بحران‌های گوناگون اقتصادی، سیاسی، تجاری و سلامت را شاهد بودیم که برآیند آن‌ها منجر به افزایش میانگین شاخص عدم قطعیت جهان در این دهه تا رقم ۲۵۴۸۹ گردید که به مراتب بالاتر از دو دهه قبل است.

نمودار 1- روند فصلی شاخص عدم قطعیت جهانی از فصل نخست ۱۹۹۰ الی فصل پایانی ۲۰۲۰

